00000925

II. évfolyam 1895. Hétfő, augusztus 5. 97. (212.) szám.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „*Fejérmegyei Napló*", a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katholikusok törekvéseinek előmozditására „*Fejérmegyei Napló*" cim alatt létesitett uj lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. *Leó* pápa Zi[illegible] 1895. marc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. *Kéziratok nem adatnak vissza.*

Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.

Felelős szerkesztő: BONITZ FERENC.

Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.

Előfizetési ár: Egész évre . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.

A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronkint 50 kr. Többszöri hirdetéseknél engedmény

Arisztokrácia és nép.

Különös jelensége ez az önzés és anyagiság korszakának, hogy ugyanakkor, mikor a népképviseleten alapuló törvényhozás mindinkább távolodik a nemzet gondolkodása és érzelem világától, ugyanakkor a magyar nép mind anyagi mind erkölcsi bajainak orvoslására kezdeményező leg lép fel az arisztokrácia, melynek érzelmi világa és gondolkodási köre talán a lehető legmesszebb van a magyar nép anyagi és erkölcsi szükségleteitől,

Önkénytelenül is gondolkodóba esik az ember ezen kirivó ellentét felett! A népképviseleti rendszeren alapuló törvényhozás, mintha csak gunyt üzne az alkotmányosságból, a kapitalizmus és plutokrácia szolgálatába szegődött, hogy minél előbb rendezkedhessék be a materializmus és álfilozófiai rendszerekre épitett ideálok szerint és ezek hasonlatosságára alakitsa át Magyarország képét, mely, mig ez meg nem történik, modern állammá nem lehet, minek szükségképeni következménye, mitől már aligha vagyunk messze, az anyagi és erkölcsi krida. Igy tesz a törvényhozás. Az arisztokrácia megértve a kor intő szavát, önzetlen hazaszeretetében a noblesse-oblige ismeretes mondásnak oly értelmet ád, mely komoly kötelességeket ró rá.

Egyik részén látjuk a törvényhozás alsó házát hitelvesztetten tétlenségre kárhoztatva, vagy, ami még rosszabb, oly irányban működni, melynél végzetesebb természetüt a legnagyobb gyülölet kivánhat legfeljebb. Látjuk a nemzet bizalmával visszaélve, a meghamisitott szabadelvüség hangoztatása mellett a legsötétebb reakció uralmát. Látjuk az alkotmányosság s közszabadság meghamisitásával a legundokabb visszaélések elfajulását s ezek palástolását. Látjuk a törvenyhozást, mint a pártérdekek bevallot szövetkezetét s a nemzet legvitálisabb érdekeinek árulóját.

A másik részen ott látjuk a főrendiházat akcióképesen sikra szállani a nemzet legdrágább kincseért, a keresztény vallásért, mely ezer éves multat adott neki. Látjuk ama jótékony visszahatás zászlaját lobogtatni, melyre a haza földje megmentése van irva. Látjuk, mint a közszabadság s alkotmányosság védőjét s a visszaélések ostorozóját. Nem restel leszállani a néphez, azonositja magát a nép gondolkodásával és érzelmeivel. Nem restel a magyar nép bánatával és óhajával számot vetni s erkölcsi s anyagi bajainak orvoslására alkotmányos küzdelemben sorompóba lépni.

Abban a kereszteshábóruban, melyet az istentelenség és anyagiság elvei által vezérelt modern törvényhozás ellen viselünk, a magyar arisztokrácia hazáját önzetlenül szerető és a keresztény valláshoz hű részének jut a vezérszerep, mely a főrendiházban egy tehetetlen törvényhozással szemben már is magához ragadta a politika vezetését, hogy lehetőleg jóvá tegye a mi rosszat a képviselőház csak müvelt. Kétségkivül igen szép dolog egy gazdaságilag pusztulásnak menő nemzet megmentésére vállalkozni, de a legszebb s legnemesebb feladat, mit gyakorlati politikus maga elé csak tüzhet, nemzetét a vallás s istenesség utján megtartani, vagy ha az elvétetett, azt vissza szerezni neki. Elévülhetetlen, ércnél maradandóbb emléket állit magának a magyar arisztokrácia, mely ezt feladatául tüzte. Annál is inkább, mivel nem a magyar nép lett vallástalanná, hanem a cimzetes katholikusok szövetkezve a racionálista protestánsokkal üzték a nemzetet a vallástalanságba, következésképen az erkölcstelenségbe. Milliók szive dobog a hithü arisztokrácia felé, mert hivatott szószólói, mig a népképviselők a népképviseleti rendszer teljes meghamisitásával a magyar népet rútul cserben hagyták.

Kirschanek Ödön.

A választott megyei bizottsági tagok manddtumainak fele nemsokára lejárván, még augusztus végén és szeptember elején uj bizottsági tag választások lesznek országszerte. Minthogy az év végén megejtendő tisztujitó közgyüléseken a belügyminiszter rendelete értelmében „azon törvényhatósági tagok birnak szavazattal, kik a következő, tudni illik az 1896. évre vétettek fel a legtöbb adót fizető és választott bizottsági tagok névjegyzékébe", felhivjuk ezennel a katholikus választókat, hogy szem előtt tartva a székesfejérvári kath. nagygyülés első határozati javaslatát, csakis megbizható katholikus férfiakat válasszanak megyei bizottsági tagokká. E felhivásunkat bőven indokolni fölösleges. Csak arra utalunk, hogy a liberális kormányok husz év óta, de különösen a legközelebbi multban következetesen kiszoritották a katholikusokat a közügyek intézésében való részvételből.

Lassan járj, tovább érsz.

(b. f.) A kormány nem szivlelte meg ezen arany mondatot és most, köznyelven szólva, drukkol. Drukkol, mert az anyakönyvvezetésnek október 1-én való életbeléptetése olyan akadályokba ütközik, melyek csattanósan megcáfolják a kormány azon hetyke állitását, hogy az életbeléptetés egészen simán és minden baj nélkül fog menni. A kormány könnyen elkerülhette volna ezt, ha kissé okosabban fogott volna hozzá az életbeléptetéshez és ha ezt, szem ellőtt tartva az egyházpolitikai törvények azon paragrafusait, melyek szerint ezen törvények kihirdetésöktől számitva egy év mulva lépnek életbe, nem október 1-ére, hanem december 18-ára tüzte volna ki. Ezzel másfél hónapot nyert volna és Zeit gewonnen, alles gewonnen. Hanem hát Bánffyék meg akarták mutatni a világnak, hogy előbb is lehet, még pedig egész kényelmesen életbéléptetni az egyházpolitikát és az eredmény most az, hogy hiba vagyon a kréta körül.

Belátják ezt már a liberális lapok is és ezért tőlük telhetőleg takargatják az életbeléptetés sebeit. Hasábokat töltenek be hajmeresztő gyilkosságok leirásával és háborus hirekkel, és vérszaggal meg puskaporszaggal iparkodnak elfojtani azon dániai illatot melyet az életbeléptetés áraszt. Másrészt

00000926

külföldre szaladnak segitségért. Előhozakodnak egy csomó német, angol, francia, talián stb. lapnyilatkozattal, melyek szerint a magyar egyházpolitika non plus ultrája a liberális és hazafias politikának, Bánffy báró pedig képes lesz végezni minden ellenzékkel, mert ő „a nép kegye által erősödve és a király támogatásával állhatatosan végig küzdötte a harcot.“ Garay obsitosának furfangos diákja, ha ezeket olvasná, bizonyára hétszer is eltrüsszentené magát.

Mellékesen vigan tovább folyik a liberális aknamunka. Abba a gyanuba keverik a szabadelvü lapok a néppártot, hogy paktál, ölelkezik és csókolódzik a magyarellenes nemzetiségekkel, mellékesen pedig hatalmas pártfogásukba veszik a hercegprimást, ki ellen a püspöki kar, az alsópapság és a kath. sajtó bünös frontot csinál.

De ne folytassuk, lássuk inkább a fentemlitett kréta körül való legujabb hibákat.

Az anyakönyvvezetők kinevezese megakadt. Az ország különböző vidékeiről arról értesitenek bennünket, hogy a községi jegyzők között mozgalom indult meg, a mely oda irányul, hogy nem akarják a kilátásba helyezett minimális fizetések mellett a sok és fáradságos munkával járó anyakönyvvezetői állást elfogadni, a miről az illetékes köröket is értesitették. Ez előre látható volt s most már csak arra vagyunk kivánesiak, mit fog cselekedni a belügyminiszter ur. Nagyobb fizetésbe a pénzügyminiszter nem fog belenyugodni és igy ott, a hol vannak, nyilván a tanitókat fogják előráncigálni, és megpróbálják meghonositani iskoláink nagyobb dicsőségére a tanitványok tulterhelése mellett a tanitók agyondolgoztatását is.

Ez azonban bajosan fog menni. A törvény (1868. XXXVIII. t.-c. 141. §.) világosan elrendeli ugyanis, hogy a tanitó országos, vármegyei, városi, községi és egyházi képviselő, valamint esküdtszéki tag lehet, de semminemü hivatalt a tanitóság mellett nem viselhet. Már pedig az anyakönyvvezetőség az azt organizáló törvény értelmében, közhivatal. Az anyakönyvvezetőkké kinevezett tanitók előtt tehát két lehetőség áll: vagy lemondanak a tanitóságról és lesznek anyakönyvvezetők, vagy nem fogadják el az anyakönyvvezetőséget és maradnak tanitók. Ebből a dilemmából szabadulni nem lehet s a fennálló törvény feltétlen tilalma alól nem adhat mentséget se Perczel Dezső belügyminiszter, se Szász Domokos „püspök“ ur.

— Perczel Dezső belügyminiszter kezd engedni az ő rettenetes hajthatatlanságából. Most már lehet vele alkudozni. Ezt is az állami anyakönyvvezetés okozta. *Pozsony* városában, mint azt már jelentettük, ugy akarta a miniszter ur elintézni az anyakönyvvezetés ügyét, hogy ő nevezze ki az anyakönyvi tisztviselőket, a város pedig fizetné őket. A város tanácsa azoban sehogy sem ment bele a megoldásnak ebbe a formájába s a legutóbb tartott rendkivüli közgyülés határozata értelmében ujból fölterjesztette az ügyet a miniszterhez, a honnét a válasz tegnap érkezett meg, a melybe a pozsonyiak bele is nyugodtak. E szerint az anyakönyvi tisztviselőket a miniszter fogja kinevezni s fizetni, de a hivatalos helyiségről a város gondoskodik s ezért kárpótlásul szedi majd az anyakönyvi dijakat. Hasonlóképen kellett engednie *Arad* városában is. Arad város törvényhatósága már a mult havi ülésében kimondotta, hogy az állami anyakönyvvezetéssel járó több munka elvégzésére egy segédtisztet, s egy szolgát alkalmaz, akiknek fizetését azonban az állampénztárból kéri kiutalványoztatni. A belügyminiszter ezt nem hagyta jóvá, de e helyett felajánlotta a városnak a kivonatok jövedelmeit. A város visszairt, hogy az ajánlatra nem reflektál. Tegnap jött vissza a miniszter leirata, amelyben a város által kivánt két állás rendszeresitését elfogadja s azok kifizetését az állampénztárból utalványozza. Ugye, milyen konciliáns a miniszter ur?

BELFÖLD.

— **Az ischli királylátogatás.** Bánffy báró miniszterelnök szombaton Ischlből Luzernbe utazott. Ma pedig Ischlbe érkeztek Károly román király és neje. A liberális lapok még mindig hasábokat irnak tele a macedon lázadásról, a bolgár zavarokról, a hármas szövetségről, küszöbön álló európai konfliktusról és a román király ischli utazását azzal hozzák kapcsolatba, hogy Románia a hármas szövetséghez csatlakozott. Egy szóval „készül valami“. Ilyenkor feleslegessé vált Ischlben az a Bánffy báró miniszterelnök, aki a télen oly nagy applombbal hirdette, hogy ő a kiegyezés 8. §-ának alapján érvényesiteni fogja a magyar miniszterelnök befolyását a monarchia külügyeinek vezetésében. Bánffy báró mindenütt csak nagyszáju, de kevés pipáju, azaz liberális.

— **Katholikus körök.** A *hireghi* és *tibald-daróczi* kath. népkörök alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Válasz Trencsénnek.** Trencsénvármegye hirhedt átiratát, melyben *Bánffy* báró miniszterelnöknek *Agliardi* pápai nuncius irányában tanusitott magatartása alkalmából köszönettel ajánlj szavaztatni, Vasmegye állandó választmánya egyszerüen tudomásul vette és ennélfogva hasonlóképen fog majd cselekedni Vasmegye közgyülése is.

— **A választójog elkobzása.** Eső után köpönyegnek lehetne nevezni a D. H. azon inditványát, hogy a választó-joguktól megfosztott polgárok tegyenek feljelentést mindazok ellen, a kik a jelenlegi választó névjegyzékeket meghamisitották és követeljék azoknak a btk. 171. §-a értelmében való megbüntetését. Vajjon ki fogja ezeket az urakat megbüntetni? Laptársunk elfelejtette, hogy a liberalis kormány nemcsak a katonai tiszti karba vitte bele az egyházpolitikát, hanem még az igazságszolgáltatásba is. — Tolnamegyében, Perczel belügyminister hazájában, ugy látszik, kényesebben állitották össze a névjegyzékeket. Szegszárdon össze-vissza csak heten reklamáltak, köztük dr. Leopold Kornél és Toppler József selyemgyári felügyelő.

— **A Martinovics ünnep,** ha megtartatik, valóságos szégyenfoltja lesz a magyar nemzetnek. — Alapos azonban a reményünk, hogy a katholikusok meg fogják akadályozni a botrányos „ünnep“ megtartását. Az „ünnep“ rendező bizottság, melynek tagjai egytől egyik ragikál-liberálisok és szabadkőmivesek, felerészben bevallott kormánypártiak, felerészben pedig inkarnátus Kossuth Ferenc-féle függetlenségiek, undoritó reklámot csapnak az „ünnep“-nek és csak azt sajnáljuk, hogy akadnak még alapjukban véve konzervativ lapok is,

TÁRCA.

Széttoszlott álom.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája.

Irta: Révfy Lajos.

— Tudod-e mi az ujság? — kérdé Tóth Jóska a Balogh gyereket.

?

— A „Bácskai medvét“ fölcsaltam az athléta-bálra, — valahára mégis csak sikerült hosszas kapacitálás után, — Már pedig azt hittem, hogy ott akar megpenészesedni.

A Bácskában tudvalevőleg, nincsenek medvék, hanem e különös név alatt Biró Janit kell értenünk.

Nagy, hatalmas, robusztos alak, gyönyörü mély hangja volt, azért nevezték el medvének.

Ezt a gyereket igen szerették a főváros körei örökké vig kedélye, sima udvarias modoráért. — Teljesen elkényeztették, s épen ezért csodálkoztak nagyon, mikor meghallották, hogy Biró nincs, — eltünt.

Harmadnapra megjött a felvilágositás néhány sor alakjában: „Itthon vagyok, ne is várjatok“.

Egy szép asszony zsurjain igen sokan találgatták a rejtély kulcsát s Tóth meg is találta. . . . . .

Az a „Medve“ pedig mikor hazaérkezett, leugrott kocsijáról, egy hatalmasat lélegzett, és azt mondta az apjának:

Itthon maradok, gazda leszek!

Az öreg végigsimitotta gyönyörü, hosszu szakáliát vastag ujjaival, ami a beavatottak előtt a kételkedés jele volt.

A fiatal gazda pedig még egyszer kijelentette nagy nyomatékkal, hogy de igaz lesz édes atyám.

Meg is tartotta szavát két évig.

Roppant nagy passzióval látott a gazdaság után, korán kelt, mindig odakint kujtorgott.

A perzselő nap melege szép pirosbarnára festette arcát.

De olyan jó volt neki itthon lenni.

Mikor korán reggel kinézett a munkásokhoz, teli tüdővel szivta magába azt az üde friss levegőt, mely telitve volt kellemes szénaillattal; csupa csatak lett a harmattól, mikor fáradtan hazaérkezett.

Az öregnek meg ez nagyon tetszet. Örült, hogy abból az elkényeztetett fővárosi ficsurból nem ölték ki a természet iránti szeretetet.

Harmadik esztendeje, hogy ki sem mozdult apja Tuskulanumából, már talán el is felejtette, hogy mi is üzte el őt a fővárosból.

Egyszer azután irt neki Tóth, hogy ugyan ne okoskodjék már, menjen föl legalább most az athléta bálra, világra szóló murit csapnak a tiszteletére.

Kissé gondolkozott, hogy vajjon a három esztendővel ezelőtt ütött seb meggyógyult-e már; de azután elég erősnek érezte magát s megirta, hogy megy.

Meg is tette.

Hanem a szivében alaposan csalódott.

Minél közelebb ért a fővároshoz, annál furcsább gondolatok termettek agyában.

Az az egyenletes rezgés, a kerekek egyhangu kattogása elszibbasztották idegeit.

A meghiusult boldogság ujra ott kisértett szemei előtt; lehunyta szemeit, de hiába akkor is ott lebegett előtte a kiszinezett jövő.

Elébe tollakodott egy fruska kislány villogó szemeivel, csintalan mosolyával.

Mintha csak most történne, pedig már három esztendeje.

Ugyan hogy van? Boldog-e vele?

Bizonyosan szép asszony már azóta, a kinek egész környezete van udvari gavalléraiból.

Mindezek a kérdések akaratlanul tolultak ajkára.

Mikor ott fönt kiszált kupéjából, a hosszu ülés után kinyujtózkodott, azután pedig kénytelen-kelletlen, azt konstatálta, hogy bizony kár volt neki *még* feljönnie.

És teljesen igaza volt.

Mikor azt a szép asszonyt meglátta, valami bolondos érzés fogta el, ostoba láz vette elő, — szinte félt a találkozástól.

Pedig azok a jókedvü fiuk hamarosan odacipelték.

Ahogy megcsókolta kezét, s belepillantott azokba a *régi* szemekbe, elfeledte fogadását, szivvel lélekkel ujra a régi lett, a ki majd elvesztette az eszét mikor az a szép lány azt mondta neki, férjhez megyek. . .

Valami mazurmuzsikába kezdett a cigány, de ő nem táncolt, behuzódott egy ablakmélyedésbe, s akarata ellenére elkezdett ábrándozni.

00000928

a kik minden megjegyzés nélkül közlik az ünneprendező bizottság reklám hireit. Ezek szerint az „ünnep“ Szent-István nap délelőttjén okvetlenül meglesz. — A bizottság felhivta a főváros minden egyesületét (a katholikusokat is?), hogy a vérmezőn, Martinovics pokolba szállása szinhelyén jelenjenek meg ez időben. Eddig már hir szerint több mint 100 fővárosi és vidéki polgári kör és egyesület jelentkezett, köztük a szocialdemokraták is, kik ez egyszer karonfogva haladnak a kormánypárttal és Kossuth Ferenc gárdájával. A legtöbb egyesület és asztaltársaság zászló alatt fog megjelenni. Ajánljuk a vörös zászlót. **A bizottság elég figyelmetlen volt a katholikusokat meg nem hivni az „ünnepre“, no de azért meghivás nélkül is ott lesznek ők, de ugy, hogy az ünneplő petrolőrök nem fognak ennek nagyon örülni.**

TÁVIRATOK.

— **Hajdu-Szoboszló,** aug. 4. (Ered. táv.) *Polónyi* Géza orsz. képviselő ma megjelent itteni választói körében, hogy a *függetlenségi párt-szakadás ügyében* válaszoljon az Ugronfrakció ellen intézet támadásokra. Ide jövetelére már azért is szükség volt, mert *Matay* Imre balmaz-ujvárosi ref. lelkész Polonyi ellen és Justh Gyula mellett való állásfoglalásra akarta rábirni a függetlenségieket. Ezt a tervét Polónyi ma megsemmisitette. Nagyszabásu beszédében tárgyalva a pártszakadás okait, és igazolva az ő állásfoglalását, kifejtette, hogy a kormány *egyházpolitikájának* főcélja volt a függetlenségi párt kettéválasztása, és ez a szándéka sikerült is. Őt, Polonyit, senki sem vádolhatja elvfeladással mert ő ma is azon az állásponton van, mint 1892-ben és azelőtt is mindig volt. Az egyházpolitikai küzdelmek egyik legszemboszökőbb eredménye a nemzetiségek fokozott tevékenysége a magyar állameszme ellen. Nagyon is megérti, hogy a kormánypárt a legádázabb küzdelmet folytatja ellene, mert hiszen ő az, aki a mult év óta különös gondot fordit arra, hogy az agrár-törekvések a függetlenségi párt körében méltánylásban részesüljenek és ő az, aki megtámadja a börzét. A kormánypártiak ezért, ha magánbecsületében nem tudták tönkretenni, politikai becsületét támadják meg.

Az czernyi választó közönség zajos éljenzéssel fogadta *Polonyi* beszédét és végre *egyhangulag bizalmat szavazott Polónyinak.*

Hajdu-Szoboszlón tehát Justhéknak nincsen többé keresni valójuk.

Bécs, aug. 5. (Ered táv.). Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter és Kielmannsegg Ervin gróf ideiglenes osztrák miniszterek tegnap ide érkeztek, utóbbi Gmundenből.

Aussee, aug. 5. (Ered. táv.) Goluchowski Agenor gróf közös külügyminiszter tegnap délelőtt 10 órakor Széchen gróffal ideérkezett és délben Alt-Ausseeba ment, a hol 3 óráig tartó látogatást tett Hohenlohe Klodvig herceg németbirodalmi kancellárnál. A külügyminiszter ezután meglátogatta Széchenyi Géza grófot és este visszatért Ischlbe.

Ischlr aug. 5. (Ered. táv.) **A tegnap ideérkezett román királyi pár tiszteletére Ferenc József király ma d. u. 5 órakor udvari ebébet ad. Este a szinházban diszelőads. Ferenc József király-császár és Károly román király ma Goluchowski gróf közös külügyminisztert hosszab kihalgatáson fogadták**

Aranymise.

Az isteni gondviselés ritka szép ünnepély részesévé tette Saly Pál sárkeresztúri esperes-plébános urat, a ki tegnap, f. hó 4-én tartotta aranymiséjét a sárkeresztúri templomban. Az ünnepély lefolyásáról tudósitónk a következőket irja:

Délelőtt 10 órakor mintegy 2—3 szerre menő nép processzióval indult a templomból a plébánia lakba az ünnepeltért, a ki aztán rokonai és lelkésztársai kiséretében ment a szentegyházba. Itt az ünnepi beszédet Koller János, adonyi apát-esperes tartotta, a ki 50 évvel ezelőtt is a jubiláns primiciáján szónoka volt. Az ősz egyházi férfiunak szónoklata valóban megható volt. Remek hasonlatban atyának, hivatalnoknak s hadvezérnek tüntette fel az aranymisést s a Mindenható bő kegyelmét és áldását kérte még hátralevő életére.

Az ünnepi szónoklat után az ünnepelt aranymiséje következett, mely alatt Saly Erzsike, Saly László tábornok leánya szépen énekelte a „Tantum ergó“-t, „Genitori“-t s egy alkalmi üdvözlő éneket, mire Walper J. nagy-lángi kántortanitó vezetése és Szigeti Gy. kálozi tanitó kiérete mellett, az „O salutaris hostiá“-t adták elő négyesben Walper Etelka és Mária, Schinpel Paula és Walper Dezső, mi után az „Üdvözlégy Mária“ kezdetű egyházi ének következett. A mise végén az ünnepelt rokonait, paptársait és hiveit áldásában részesitette, mely után körmenetileg kisérték lakásába.

Itt a község küldöttségének vezetője, Lévay Lajos ref. lelkész szép beszédben üdvözölte az aranymisést, ugy a község, mint a ref. egyház s a tüzoltótestület nevében, melyre a jubiláns meghatottan válaszolt. Ezután a kerületi papság hódolata jeléül gazdagon aranyozott bronzkeresztet nyujtott át a jubilálónak Feld Antal polgárdi-i esperes plébános latin beszéde kiséretében. Végül az espereskerületi tanitóság nevében Magó Károly, mint a jubiláló esperesi kerületének egykori tanitója üdvözölte az érdemekben megőszült, arany-misés kerületi tanfelügyelőt.

Az üdvözletek után asztalhoz ült az ünneplő közönség. Az első felköszöntőt Radnich Imre, kálozi plébános mondta. Beszéde végén, mint a ker. papság jegyzője felolvasta *dr. Steiner Fülöp megyés püspök üdvözlő iratát,* melyben tudatja a jubiláló férfiuval, hogy őt, *érdemei elismeréséül, szentszéki ülnökké nevezte ki.* Az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet a kitüntetésért s éltette dr. Steiner Fülöpöt, mint egyházmegyénk főpásztorát, majd Koller János apát-esperesre emelte poharát, végül éltette a megjelent rokonságot és jóbarátokat. Koller János, Feld Antal, Vadkerti J., Sebestyén József az ünnepeltet éltették. Lőrincz Károly nyug. gazd. tanácsos a jubilálóra, a hölgyközönségre s az espereskerületi tanitóságra mondott három izben is szellemes felköszöntőt. Dr. Fekete Izidor a jelenlevő Saly László tábornokot éltette.

A kedélyesen elköltött ebéd után kezdődött a még kedélyesebb táncmulatság.

Az ünnepélyen a következő férfirokonok és notabilitások voltak jelen: Saly László tábornok, Czájlik Ferenc nyug. főtiszt, Czájlik Pál járásbiró, Czájlik István áll. gazd. igazgató, Czájlik Alajos III. ker. kapitány (Budapest), Czájlik György, László és Lajos, Tantossy Sándor huszárkapitány, dr. Fekete Izidor stb. — A hölgyek közül pedig: özv. Czájlik Alajosné, Cseresnyés Albertné és leánya Luiza, Czájlik Györgyné, Czájlik Alajosné, özv. Tantossy Sándorné, Saly Lászlóné és leánya Erzsike, Tantossy Mariska és Paula, dr. Wész Ignácné, dr. Heinrich Béláné, özv. Heinrich Alajosné, Heinrich Matild és Alice, Balogh Gyuláné, Graffy Istvánné, Grohmann Józsefné, Vasanits Erzsike, Csapó Ádámné, özv. Bodry Jánosné, Radnits Imréné, Janny Janka, Bokrossy nővérek, Lévay Lajosné és Waimár Katica.

Városi és vidéki hirek.

— **Dr. Steiner püspök Veszprémben.** Dr. *Steiner* Fülöp székesfejérvári püspök szombaton délelőtt Veszprémbe érkezett Rátótról, hol nagybátyja *Frankl* Márton volt prépost és nővére sirja felett misét mondott. Veszprémbe a püspök unokaöccse *Rainprecht* Antal jószágkormányzó látogatására jött és ebéden is nála volt. Meglátogatta továbbá *Pribék* István felszentelt püspököt, *Kemenes* Ferenc és *Szabó* György kanonokokat, továbbá *Rada* István püspöki titkárt. A főpap, kinek kiséretében *Bundala* Mihály pápai t. kamarás, központi szemináriumi lelki igazgató és dr. *Csiszárik* János t. udvari káplán, kassai theol. tanár voltak, még szombaton d. u. vissza is ment Teésre, a hol most nyaral.

— **Utóállitás.** **Ma d. e. 10 órakor a városnál utóállitás volt, mely alkalommal 1 székesfejérvári és 3 megyebeli került vizsgálat alá. A megvizsgáltak közül egy sem találtatott a hadiszolgálatra alkalmasnak. Gémessy János zámolyi illetőségü lakosnak hasonló nevü, besorozott fia pedig, mivel az atya időközben munkaképtelen lett, a póttartalékba helyeztetett át.**

— **A fejérmegyei anyakönyvvezetők kinevezése.** **A belügyminiszter már kinevezte Fejérmegye állami anyakönyvvezetőit s a kinevezések, mint halljuk, szombaton érkeztek Fiáth Miklós báró főispánhoz. Perczel belügyminiszter teljesen jóváhagyta, illetőleg megtartotta a megyei közigazgatási bizottság által megállapitott listát és ennélfogva a kinevezett anyakönyvvezetőknek csak vagy 10 percentje kap potom „tiszteletdijat“, mig a többiek ingyen fognak anyakönyvezni, ha ugyan lesz arra kedvök. Mi azt ajánljuk az anyakönyvvezetőkké kinevezett jegyzőknek: folyamodjanak bátran a belügyminiszterhez tisztességes fizetésért. Meg fogják azt kapni, mert a mi-**

Az az andalitó, édes zsongásu mazur olyan édes emlékeket támasztott föl szivében.

Ő azt hitte, hogy azok már elmultak, szétfoszlottak, mint a füst, s ime az eltemetett érzelmek ujra föltámadtak.

A reminiszcenciák egész raja fogta el agyát.

Amint látta ezeket a táncoló párokat, eszébe jutott, hogy valamikor ő is mily boldogan keringőzte végig ezt a termet azzal a szép leánynyal, aki akkor is olyan jókedvü volt, mint most.

Amint igy ábrándozott, mindjobban beletemetkezett a régi időkbe; élénken formálódtak lelkében azok a kedves pici apróságok, amiknek ő akkor oh! de hogy örült

Képzelete hajnalpir fényben ragyogta be a jövőt, nem volt azon egy csepp folt sem; olyan tiszta volt, mint a menyasszonyi ruha.

Benépesitette kedves alakkokal, — boldogságtól remegő szivvel gondolt reá, a mikor egyszerre csak eltünt előle a képzelt világ, — szétfoszlott a rózsaszinü köd, a mivel glóriát font ennek a boldog, ragyogó életnek; — elrémült a felhőtelen, tiszta valóságtól s fájó szivvel vette észre, hogy álom volt az egész, a miből nagyon szomoru valóra ébredt fel.

Ekkor ment haza, hogy vissza sem térjen többé . . . . .

A táncnak épen vége szakadt, bementek az étterembe.

A medve dicsőségére durrogtak a palackok, forrott a poharakban a pezsgő, — **sziporkázott a jókedv, de a Jani gyereken észre nem vettek semmit. A régi emlékek felidézése egészen megzavarta lelke egyensulyát.**

A kompánia tagjai lassankint elpárologtak egy másik asztal mellé; megmozdult bennök a jókedv, oda vitték a cigányt.

Hallja Biró! maga szomorkodni jött fel a bálunkra?, — veté oda neki csak ugy könnyedén *az a szép* asszony.

Nem volt nekem szándékomban nagysád, de akaratlanul is elfogulttá tesznek a régiekbe való visszaemlékezések.

Hát még nem felejtette el azokat a bolondságokat?

Biró kitért a kérdés elől:

Higyje el olyan bátran jöttem fel, s most oly nyomorultnak érzem magam.

Ugyan menjen már, csak nem érzelgősködik azokkal a gyerekes históriákkal.

A medve erősen a szeme közé nézett, nagy lelkierővel kiállta forró tekintét, egy kutató pillantást vetett rá, s azt mondta neki:

Gyerekség? — szerette-e maga az urát, mikor férjhez ment hozzá.

E kényes kérdésre a szép asszony azzal felelt, hogy urát a ki épen e pillanatban lépett a terembe, — odaintette s bemutatta neki:

Biró János gyermekkori játszótársam....

Másnap a medve egy csalódással gazdagabban rohant le az ő kedves Bácskájába.

00000930

niszter ur ő kegyelmessége jelenleg nagyon adakozó kedvü. Megad az anyakönyvvezetőknek mindent, csak simán menjen az életbeléptetés. Ami az anyakönyvvezetői kerületeket illeti, azoknak beosztása természetesen kifogástalan s a községek természetesen örülnek, hogy költségvetéseiket az állami anyakönyvvezetés egy kissé fel fogja emelni. Az anyakönyvvezetők közt két izraelita is van, természetesen a liberalizmus nagyobb dicsőségére és az illető kerületek keresztény lakosságának még nagyobb épülésére. A fejérmegyei anyakönyvezetők kinevezését legközelebb közli a hivatalos lap is.

— **Értesités a lourdesi zarándoklat ügyében.** Felkérettünk a következő sorok közlésére: A magyar katholikusok országos lourdesi zarándoklatára jul. hó 31-ig olyan nagy számmal jelentkeztek, hogy a zarándoklat sikere most már *teljesen biztositva van.* Mivel Lourdesból azon értesitést nyertem, hogy augusztus hó második felére Franciaországból több mint 50 ezer zarándok van már bejelentve, és hogy alkalmasabb volna szeptember hó első felében Lourdesba mennünk, mert a tulzsufoltságot elkerülve,ájtatoskodásunkat nyugodtan végezhetnők, azért a *zarándoklat folyó év szeptember hó 2-án indul Budapestről,* 7-én érkezik Lourdesba, 8-ikát, Kisasszony napját, ott töltvén 10-én indul vissza és 15-ikére Budapestre visszaérkezik. A zarándoklatban való részvételre augusztus hó 10-ikéig *bezárólag* alulirottnál még mindig *lehet jelentkezni* az előirt előlegek beküldése mellett. A zarándoklat 14 napig fog tartani. Az odautazásban Milanóban és Marseillesben, a visszautazás alkalmával pedig Nizzában és Veleneében 24—24 órára megállapodunk. Lourdesban pedig három napig időzünk. Menetközben, t. i. azon napokon, melyeken a vasuton utazunk, az ellátásról mindenki maga gondoskodik; az emlitett négy városban pedig, hol utközben pihenni fogunk és Lourdesban 3 napig a zarándokok teljes ellátásban részesülnek. A zarándoklatban való részvételi jegyek ára, beleszámitva utközben négynapi (tudniillik menet kétnapi — jövet kétnapi) és Lourdesban háromnapi, tehát összesen hétnapi ellátást és a szállodákba való oda és visszaszállitást, személyenkint a következő: I. osztály 240 frt, — II. osztály 185 frt, — III. osztály 110 forint. A jelentkezés alkalmával az I. osztályon utazók 80, a II. osztályuak 60, a III. osztályon utazók pedig 40 frt előleget fizetnek. A zarándoklatra vonatkozó bármilyen felvilágositással mindenkinek szivesen szolgálok. Dr. *Purt Iván,* a budapesti központi papnövelde tanulmányi felügyelője, az országos magyar lourdesi zarándoklat rendezője. (Lakik: Budapest, IV. kerület, központi papnövelde.)

— **Jegyzőválasztás.** Bakony-Sárkány község jegyzőjévé, mint levelezőnk irja, a f. évi augusztus hó 2-án megtartott jegyzőválasztás alkalmával a lakosság általános lelkesedése közt és egyhangulag Sárkány Benedek Géza isztiméri segédjegyző választatott meg.

— **A csendőrkerületek uj beosztása.** A tegnapi hivatalos lap hozta a magy. kir. honvédelmi miniszter 39.205/XVI. szám alatt kelt körrendeletét a csendőrkerületek uj beosztásáról. A körrendelet szerint a VI. számu csendőrkerület törzsállomása Székesfejérvár. Az 1-ső szárny Székesfejérvárott 3 szakaszszal. 1-ső szakasz Székesfejérvárott, a következő őrsökkel: Székesfejérvár, Nádasd-Ladány, Seregélyes, Vaál, Bicske, Csákvár, Moór, Nyék, Soóskut, Martonvásár, Várpalota, Csetény; 2-ik szakasz Veszprémben a következő őrsökkel: Veszprém, Városlőd, Nagy-Vázsony, Devecser, Nagy-Alásony, Pápa, Ugod, Laazi, Zirc, Lovász-Patona, Csesznek, Bakonybél, Almádi (fürdőkülönitmény); 3-ik szakasz Sárbogárdon a következő őrsökkel: Sárbogárd, Káloz, Cece, Dunapentele, Duna-Adony, Ercsi, Polgárdi, Hercegfalva, Siófok, Enying, Szilas-Balhás, Kenesse. A 2-ik szárny Sopronban 3 szakaszszal. Az 1-ső szakasz van Sopronban, a 2-ik Győrött, a 3-ik Magyar-Óvárott. A 3-ik szárny Pécsett 3 szakaszszal és pedig Pécsett, Mohácson és Szegszárdon. A 4-ik szárny Szombathelyen 2 szakaszszal. Az 1-ső szakasz van Szombathelyen, a 2-ik Körmenden. Az 5-ik szárny Kaposvárott 3 szakaszszal. 1-ső szakasz Kaposvárott, 2-ik Lengyeltótiban, 3-ik Csurgón van. A 6-ik szárny Zala-Egerszegen 2 szakaszszal. Az 1-ső szakasz Zala-Egerszeg, a 2-ik Nagy-Kanizsa.

— **Uj községháza Alcsuthon.** Alcsuth községe a régi rozzant községháza helyett most épittet uj és nagyon csinos községházat, mely valóban dicséri Rózsa Ferenc épitőmestert.

— **A székesfejérvári hirlapvásárra.** A *Hazánk* „A denunciált Presse" cim alatt ezeket irja: A kormány félhivatalosai ma (t. i. szombaton. Szerk.) kemény dorgatoriumban részesitik a bécsi Pressét, a mely nem tartozván az egyházpolitikai ujságkartellbe, nem hajlandó minden egyházpolitikai ellenzéki mozgalmat agyonhallgatni. Sőt némelykor rámutat a kormány s az Eötvös-Justh-párt taktikáira. Igy történt ez most is, mikor a Presse közölte azt a hirt, hogy *Fejérmegyében a szövetkezett egyházpolitikai pártok lapot alapitanak.* Erre reflektál a Frankfurter Zeitung is, az ő szája ize szerint felvilágositást adván a magyar pártviszonyokról. A Frankfurter Zeitungnak ezt a reflexióját ma a kormánypárti lapok felhasználják a Presse ellen s az egész entrefilet korrekt lefordit-ják: csak azt hagyják ki belőle, a mire a frankfurti ujság, mint tényre hivatkozik s ennek magva az, hogy a szóban forgó lapot tényleg a *székesfejérvári zsidók alapitják, a kik megoszlanak a szabadelvü és szabadelvü radikális párt között.* Mire való ez a titkolódzás s nem illendő dolog volna-e a Pressevel közölni ezt a tényt is, ha a Frankfurter Zeitung üzeneteinek közvetitésére a kormány lapjai oly készségesen vállalkoznak." Erről a dologról mi többet és érdekesebbet irhatnánk, mint laptársunk, de egyelőre hallgatunk és bevárjuk a fait accomplit. Egyébiránt a *„Hazánk"* azon állitása, mely szerint a zsidók alapitják az uj székesfejérvári lapot, nem egészen helyes, mert vannak a lap alapitók között Csáky és Wlassics-féle jó katholikusok is.

— **Gyászhir.** Részvéttel értesültünk, hogy Besser Anna f. hó 5-én reggeli 7 órakor, életének 77-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek áitatos felvétele után meghalt. Temetése f. hó 6-án fél 6 órakor lesz a Simor-utca 21-ik szám alatti lakásból. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 7-én reggeli 7 órakor fog a Mindenhatónak a belvárosi plébánia templomban bemutattatni. Ö. v. f. n!

— **Az iparos ifjak „Testvériség" dalárdája.** A „Székesfejérvári Iparos-ifjak Önképző Köre" kebeléből alakult szervező bizottság tegnap, f. hó 4-én d. u. 3 órakor igen népes alakuló közgyülést tartott, melyen az „Iparos-ifjuság Önképző Körének *Testvériség* dalárdája" megalakult. Az uj dalárdába, mely a körrel egy testet képez ugyan, de külön vezettetik, eddig 39-en léptek be, de a vezetőség 60-ra akarja emelni a működő tagok számát, a mi bizonyára igen erős dalárdát fog képezni Székesfejérvárott. A házszabályokból különösen kiemelendő, hogy a dalárda férfi és női karra lesz szervezve s egyházi és polgári ünnepségek alkalmával a kör diszes zászlajával fog részt venni. A beiratási dij 20 és a tagsági dij heti 5 krban állapittatott meg. Egyébiránt az iparos-ifjuság önképző körében uj élet keletkezett, a mennyiben aug. 1-étől uj helyiségbe költözött át (Kórház- és Szarka-utca sarkán [Szakolczay-ház] I. emelet), mely minden tekintetben megfelel az iparos-ifjuság igényeinek.

— **A tüzoltók ünnepe.** A tüzoltóink által rendezett népünnepély a legutóbbi számunkban között programm szerint tegnap délután tartatott meg, ezernyi közönség jelenlétében. A népünnepély minden tekintetben sikerültnek mondható. A tiszta jövedelem körül-belül 110 frt., mely összegből a kolozsvári tüzoltó-kongresszusra utazó tüzoltóink utiköltségei fognak fedeztetni. A tüzoltó parancsnokság tekintettel a nagy érdeklődésre, melyet a közönség e jótékony cél iránt tanusitott, elhatározta, hogy a tegnapihoz hasonló népünnepélyeket a jövőben is fog rendezni.

— **Megszökött cseléd.** Szentmihályi Péter, Fejérvármegye sukorói születésü s ugyanottani illetőségü cseléd gazdájától Tökölről megszökött Illetékes hatósága nyomozását elrendelte s kéri az összes hatóságokat, hogy nevezettet feltalálás esetén a ráckevei főszolgabirósághoz kisértetni sziveskedjenek.

— **Táncpróba.** Sórecz József tánctanitó f. hó 3-án legutóbbi növendékeivel táncpróbát tartott a Rózsás-kertben. A próba nagyon szépen sikerült s utána majdnem reggelig tartó táncmulatság következett. A négyeseket 30—35 pár táncolta.

— **„Millenium"** név alatt az államvasutak fennhatósága és annak budapesti városi menetjegy irodája vezetése alatt egy oly vállalat alakult, mely a jövő évben Budapesten tartandó ezredéves országos kiállitást meglátogatók részére módot nyujt kedvezményes vasuti utazásra és mérsékelt áru, már most biztositott elszállásolásra és ellátásra, és pedig ez utóbbit az összes előkelő vendéglőkben és kávéházakban ugy a főváros, mint a kiállitás területén. Öszköltségek a vasuti menettérti jegygyel és 2, 3, 4, 5 napi teljes ellátással 12 frttól felfelé. A másik figyelemreméltó előnye a fenti vállalatnak az, hogy a kibocsátandó füzetek kiegyenlitésére részletfizetést köt ki, illetve enged meg. Különben utalunk a szerkesztőségünkben is kapható felhivásra.

— **Őrmesterből segédjegyző.** Velence községben szerdán 6 pályázó közül közfelkiáltással Kovách István S6. ezredbeli őrmestert választották segédjegyzővé. Az igy őrmesterből lett segédjegyző még sokra viheti, mert ha jó viseli magát, még helyettes anyakönyvvezető is válhatik belőle.

— **Helyreigazitás.** Lapunk legutóbbi számában közölt „Község templom nélkül" cimü hirünkre vonatkozólag most ugy értesültünk, hogy gróf Zichy Jenőné az, a ki az épitendő sághi templomra pénzt gyüjt s majd, a templom felépülése után saját és örökösei költségén Sághon káplánt fog tartani. A Bilkey név ezen ügygyel semmiféle összeköttetésben sincs.

— **Éjjeli verekedés.** Igen épületes eset történt a mult éjjel. Ifj. Almásy Ferenc a „Rózsás-kertben" ugy 11 óra tájban összeszólalkozott Szakál János helybeli lakossal és azt meg akarta verni. Ezen üdvös szándékának megvalósitását azonban a rendőrök megakadályozták. Hazatérőben a Malom-utcán ujra találkozott a két ellenfél s minthogy a rendőrök itt már nem alkalmatlankodtak, ismét megkezdték a Rózsás-kertben megakadályozott harcot, mi közben ifj. Almásy Ferenc, Szakál Jánosnak fején több kisebb-nagyobb sebet ejtett. Az ügy, mint halljuk, a biróság elé fog kerülni.

— **Járvány.** Csákvár községben mint halljuk, a hólyagos himlő kezd terjedni. A ragályos volta miatt renkivül veszedelmes betegség továbbterjedésének meggátlására a szükséges óvintézkedések megtétettek.

Irodalom és Müvészet.

— **A Magyar Szemle.** f. évi 31 száma következő gazdag tartalommal jelent meg: Barokk, Corneliustól. — Reálelemek a balladában (I.) Szemenyei Kornéltól. — A költő (költemény) Lovag Györgytől. — Ostrom nyitott Kapuk mellett, Kincs Istvántól. — Nászut, Buday Lászlótol. — Soká üzött, (Költemény) Szendrői Holosonyay Cyrilltől. — A szép asszony férje, Alfonztól. — A békepálna (Németből). — Egy modern ember (Folytatás) Margitay Dezsőtől. — Hétről-hétre, Tankrédtől. — Irodalom és müvészet. — Vegyesek. — A *Magyar Szemlét* lovag Kaczvinszky Lajos és Kaposi József oly korrekt katholikus szellemben és oly finom izléssel szerkesztik, hogy lapjokat jó lélekkel ajánlhatjuk a kath. családok figyelmébe. Előfizetési ára évi 6 frt. szerkesztősége Budapest VI. uj-utca 14.

00000932

— **Életrend és vezérelvek keresztény leányok számára.** *Schöpfleuthner* Antalnak ezen nagybecsü vallás-erkölcsös könyvecskéje most magyar nyelven is megjelent. Ajánljuk a keresztény szülők figyelmébe. Ára a füzetnek 10 kr,, kapható Veszprémben az egyházmegyei nyomdában.

Közgazdaság.

A peronoszpora.

(Vége,)

Mert hogy a vész pusztit és terjed, az csakis a szakértelem és az eszközök hiányára vezethető vissza.

Hiába van elrendelve a peronoszpora elleni kötelező védekezés, ha az a szegény szőlősgazda a permetezéshez nem ért, nincs hozzá anyagi ereje, a permetező gépet és a hozzá valót megszerezni.

Komárommegye, mely szabályrendeletet alkotott a peronoszpora elleni kötelező védekezésről, most a peronoszporától ellepett s be nem permetezett szőlők tulajdonosai megbirságolásán fáradozik.

Nem kifogásoljuk ez eljárást, de szabadjon megkockáztatnunk azt a kérdést hogy mennyiben működött közre a törvényhatóság, hogy a nevezett szabályrendelet a kötelezettek által végrehajtható is legyen! vajjon jutott-e az az eszébe a törvények és rendeletek végrehajtását ellenőrző közegek egyikének is, hogy a népet a permetezésre idejében figyelmeztesse s ha figyelmeztette, hogy a védekezéshez szükséges gépek és anyagok rendelkezésre is álljanak, ha kell, a kis szőlőbirtokosoknak hitelbe is?

Nem tudjuk, hogy ez nem történt-e meg épp Komárommegyében s csak példaképp idézzük a dolgot, hogy addig, mig oly törvényeket és szabályrendeleteket alkotunk, melyeknek végrehajthatóságát is eleve nem biztositjuk, irott malaszt lesz minden hasonirányu hasznos rendelkezés is, mint a peronoszpora ellen való kötelező permetezés.

A népnek nemcsak szőlője pusztul el, de mellette még birságolással is segitik tönkremenését.

Ám ilyenkor látjuk annak az óriási szervezetnek, a szőlőszeti adminisztrációnak a tökéletlenségét, mely egy hold megmentett szőlőterülettel sem tud ilyenkor beszámolni.

Mert e szervezetnek volna hivatása annak idején figyelmeztetni a népet s gyakorlatilag beoktatni a védekezésre, nehogy olyan esetek forduljanak elő, hogy szőlőszeti szakfelügyelet alatt álló s permetezett szőlőkben is felütthesse fejét a vész.

Igen, mert ez évben még permetezett szőlőkben is fellépett a peronoszpora, már t. i. a rosszul vagy roszkor permetezettekben.

Valósággal a gálicetől inkább kék, mint zöld leveleket küldenek be hozzánk s mégis peronoszpora lepettek, mert a permetezés megkésve történt, meg nem előzte a vészt.

A kormány szakközegeire komoly feladatok várnak e vész leküzdése körül. A mily arányokban és mértékben a vész fellépett, ugy komolyan félhetünk az 1891. év következményeitől, ha szőlőink nemcsak ez évben sinylik meg a vészt, nemcsak ez év termése pusztul el, de több évre hat ki az, ugy hogy gyermeklábain megindult telepitéseink ujra évekre esnek vissza.

Permetezéssel kell biztositanunk legalább a vesszők s a szemek beéredését, ha a termés egészen nem is menthető meg, de permetezés nélkül az igy feltétlenül egészen elveszett.

Permetezésre kell buzditanunk a szőlőbirtokosokat, hogy a nagyobb vészt elháritsák magukról. Permetezzenek azok is, a kik már egyszer-kétszer permeteztek is, mert a vész jelen kiterjedése és erélye mellett a rendesnél többször kell permeteznünk.

Az idei év szomoru tanulságai talán ismét felszinre hozzák a peronoszpora elleni sikeres küzdelem sürgős megoldásának kérdését. Mert az csakugyan elszomoritó dolog, hogy midőn módjában vagyunk az eszközöknek, a melyekkel a vészt könnyen leküzdhetjük, mégis milliónyi károsodásokat szenvedünk, mert kelleti fatalizmussal nézzük a vész pusztitásait.

Hegyközségek, jöjön el a ti országtok, majd ha ezek a törvény értelmében létesülnek s ha ezeknek oly szervezetet adunk, hogy a szőlő ellenségei ellen való védekezéshez nemcsak szakértelemmel, de anyagi eszközökkel is tudnak tagjaiknak szolgálni, akkor gondolhatunk a peronoszporavész ellen való kötelező védekezésre is.

S mindezt a földmivelési kormánynak csak akarni kell s megtörténik.

R. Gy.

—

— **Tiz millió deficit.** Már most, az egyházpolitikai törvények életbelép tetése előtt két hónappal kisül, hogy ez a hires életbeléptetés milliókkal többe fog kerülni, mint a hogy ezt Hieronymi belügymini szter annak idején a képviselőházban kijelent ette. Az államnak tehát nagyobb bevételekre volna szüksége,, hogy ezen uj és haszontalan költségeket fedezhesse. Da ime most ennek épen ellenkezőjét tapasztaljuk. Wekerle Sándor földink jókor hagyta el a pénzügyminiszteriumot is, mert az izraelita reklámsajtóban zseniálisnak magasztalt pénzügyi kártyavára csunyáúl összedül. A f. év első felében ugyanis az állam *bevételei három millió forinttal csökkentek* a mult év első felével szemben, s ugyanezen időben a kiadások *hét millió forinttal emelkedtek*. A deficit tehát tiz millió forint. Örülj nép, rohamosan — — haladunk.

— **A jövő évi költségvetés.** A pénzügyminiszteriumban, mint a P. H. irja, lázas munka folyik a jövő évi költségvetés összeállitása körül, melylyel aug. derekáig készen kell lenni, hogy aztán a minisztertanács elé lehessen terjeszteni. Lázas munka? Ez egy kissé egészségtelen állapotokra mutat és ezen a véleményen van a különben liberális „Politikai Hetiszemle“ is, mely a következőket konstatálja: „A mostani kormánynak helyzetét a budget összeállitása körül különösen sulyosbitja, hogy az államháztartás rendezésére felhasznált rendes és rendkivüli anyagi források kezdenek apadni. A szeszadó, regále-jövedelmek kezdenek időszakonkint kimaradozni.... Ehhez járul, hogy a mostani kormány nyakára szakadtak (a mi valakinek nyakára szakad, az közfelfogás szerint nem nagyon kellemes Szerk.) az előbbi kormányok által kezdeményezett, de végrehajtásra csak most kerülő költséges reformok (az egyházpolitikaiak Szerk.) melyek sokkal többe, talán ötszörösébe kerülnek azoknak az összegeknek, a melyeket ezen reformok tervezői preliminálták. Az állami anyakönyv közel három millióval megfekszi az országos költségvetést (hol maradnak még a megyék, városok és községek külön költségei? Szerk.), holott kezdetben csak potom 800.000 forintról volt szó.“ No, ha már liberális lap ir igy, akkor meg lehetünk nyugodva a felől, hogy a dicső egyházpolitika legelső eredménye a deficit ujjáteremtése.

— **A fejérmegyei helyi érdekü vasutak.** Az adony—szabolcs—székesfejérvári és székesfejérvár—sárbogárdi helyi érdekü vasutak ügye már meglehetősen előre haladt, ugy, hogy a közigazgatási bejárás városunkra és környekére názve f. hó 2-án és 3-án foganatosittatott. F. hó 2-án a közigazgatási tárgyalás az adony—szabolcs—székesfejérvári vonalra vonatkozólag tartatott meg, még pedig Székesfejérvár és Börgönd pusfta határára nézve. A tárgyaláson jelen voltak: Fiáth Miklós br. főispán, dr. Képessy Árpád miniszteri segédtitkár a kereskedelemügyi miniszter részéről, Répássy Miklós kulturmérnök a földmivelésügyi miniszter részéről. Székesfejérvár részéről Keresztes Ignác városi közigazgatási tanácsos és Vinkler Vilmos főmérnök, a városi közigazgatási bizottság részéről Tóth Aladár, Dieballa György és Farkasdy Dezső voltak jelen. Fejérvármeyge közönségét Huszár Ágoston alispán és Kálmán Vince járási főszolgabiró. Fejérvármegye közigazgatási bizottságát pedig Quirini Gusztáv állami főmérnök és Dettrich Zzigmond közig. biz. tag képviselték. Az államvasutak részéről Bene György államvasuti főmérnök, a hadügyminiszterium részéről Kopecz Henrik cs. és kir. vezérkari százados, a magy. kir. államvasutak részéről Bock János felügyelő és Lázár Elemér főmérnök voltak jelen. A cs. és kir. szab. déli vaspálya részvénytársaságot Wufka Albert főmérnök és Véber József forgalmi mérnök, a fejér- és tolnamegyei helyi érdekü vasutak engedélyeseit Környei Izidor társengedélyes, Zimonyi Schwartz Mihály és Schwartz Sándor mérnök képviselték. A vidéki érdekeltség részéről. Cziráky Antal gr. továbbá Pákozd község küldöttségének vezetője, Kemenczky József községi jegyző voltak jelen. A tárgyaláson a város képviselői mindent megtettek, hogy a helyiérdekü vasutak épitése a város közgazdasági érdekeinek megfelelő módon történjék. Seregélyes község, Ujfalu és Szabolcs pusztákra nézve Seregélyes községházánál f. hó 4-én, délelőtt 9 órakor tartatott meg a tárgyalás. Aba községet illetőleg ma délelőtt 9 órakor Sárbogárdon voltak, mig Sárbogárd, Nagy-Loók és Sárkeresztur községeket illetőleg holnap délelőtt 9 órakor, ugyancsak Sárbogárdon a községházánál lesznek a tárgyalások.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósitása.) Vörös lóhere. Nemcsak hazánkban van jó termésre kilátás, hanem hiteles tudósitások szerint Franciaország és Németország is igen jó termésnek néz elébe, ellenben Csehországból és Sziléziából igen kedvezőtlen hirek érkeznek, Amerikában pedig gyenge középtermésre számitanak. Lucernában nálunk jó középtermés igérkezik, de hogy az árak mikép fognak megállapodni, vagy egyáltalán milyenek lesznek, azt ez idő szerint még megközelitőleg sem lehet meghatározni, a mennyiben a fő termelő országokból mérvadó jelentések nincsenek. Téli bükkönyből és téli borsóból e héten néhány kocsirakománynyal 6.75—7.50 forintjával (termelő állomáson) elkelt.

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katholikus hitrokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katholikus meggyőzédésünket tisztelik. Ne támogassuk bünrészességgel a zsidó sajtót, amely garasainkból palotákat emeltet, de uton-utfélen pellengérre állitja hitünket és arcul veri katholikus hitelveinket.

Keleti Ö. Lajos urnak. „A kath. papság és a nők emancipációja“ cimü cikke, a mily izléstelenségre, oly tudatlanságra, vagy talán még rosszabbra vall. Ön szerint a kath. papság nem akarta megengedni, hogy a házasság alkalmával a nők megállapitott jogszabályok szerint lépjenek át az uj családi életbe. Ez olyan abszurd és a történelemmel, meg a kath. egyház tanaival annyira ellenkező állitás, hogy azt meg sem cáfoljuk, pláne olyan „iró“-val szemben, kinek nemcsak „irói“ szereplése és neve hanem még származása is Keleti. Azon magyar hölgyek pedig valóban sajnálatra méltók, a kik az Ön által szerkesztett lapot olvassák. Ép oly sajnálatra méltók ők, mint azon hires irónk, a kinek nevét az Ön lapja viseli. Meg sem nevezzük ezt a lapot, mert nem óhajtunk neki reklámot csapni. Hadd maradjon továbbra is az ismeretlenség mindent jótékonyan eltakaró homályában. — **H. J. Zalabér.** Az bizony ugy van. A miniszter még külön értesitette a zsidók országos irodáját, hogy az állami anyakönyvezés a zsidó anyakönyvezést egyáltalában nem tangálja, hogy tehát a zsidók okt. 1. után is zavartalannl tovább vezethetik anyakönyveiket, mig ellenben a kath. papságnak mnghagyatott, hogy az egyházi anyakönyveket okt. 1-én zárják le. Tessék abból tovább okoskodni. — **Gróh Béla urnak.** Köszönettel fogadtuk és megtesszük a kellő lépéseket. — **Dr. B. J. urnak, Csáktornya.** Egy kis simitással közölni fogjuk. — **G. M. Fale.** Bocsánat, nem a mi hibánk. A lap innen pontosan elment s valószinüleg utközben eltévedt. — **s. e. Török-Bálint.** Mi már leszámoltunk az „Egyetértés“ emlitett cikkével s most talán már késő visszatérni az ott előadott születlenségekre. Különben is, ne lőjjünk ágyuval verebet! — **Kokulori, Grác.** Még nem jött haza. A lapot küldjük. Üdvözlet.

Van

utánzott »TOKAJI COGNAC«. Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rosszak** és igy még a legkisebb összeget **sem erik meg.** — Ezen **ertektelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert

1) **nem** az **egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMEREVEL** **nincsenek** ellátva:

BEJEGYZETT AZ ELSŐ TOKAJI VÉDJEGYŰ COGNAC GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi csak az

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

az

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893|94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyitja

725130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Ács Albert ur gyógyszertárában,
Berényi Mór urnál,
Deutsch A. F. „
Destek Adolf „
Hoffmann Lajos „
Imrich Viktor ur gyógyszertárában,
Karl József és Fia uraknál,
Kovács Pál urnál,
Molnár Adolf „
Pisky László „
Róth Bertalan „
Reitmann Ignácz „
Schwarcz S. „
Reinitz Lipót „
Ifj. Tögl Gyula urnál.

Helyi ügynök: **BERGMANN és FIA cég.**

Hirdetések

a **„FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“** részére

felvétetnek

Márián György könyvnyomdájában,

Székesfehérvár, Szt-István-tér 1.

hol is mindennemü nyomdai munkák a legizlésesebb kiállitásban és legjutányosabb árak mellett készittetnek.

Vasuti nyári menetrend.

Székesfejérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.
Este 9 ó. 21 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 55 p. este.

Budapestről Székesfejérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
Délelőtt 11 ó. 50 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 3 ó. 16 p. d. u.
Délbe 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
Délután 4 ó. 50 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. 36 p.
Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
Este 9 ó. 25 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 11 o. 33 p. éjjel.

Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfejérvárról Uj-Szőny felé:

Délelőtt 10 ó. teherv. szem. száll. indul
Uj-Szőnyre érkezik 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Uj-Szőnybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szőnyből Székesfejérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll. indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
Délelőtt 11 ó. 27 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.

Székesfejérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Délelőtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
Délután 4 óra 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
Délután 6 ó. 42 p. személyvonat indul
Siófokra érkezik 7 ó. 42 p. este.
Este 9 óra 17 p. gyorsvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p.
Éjjel 11 óra 43 p. indul
Nagy-Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Székesfejérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
Reggel 10 ó. 0 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 2 ó. 10 p.
Délután 2 ó. 0 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. este.
Siófokról indul személyvonat 8 ó. 15 p.
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 16 p. este.
Éjjel 12 óra 15 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 4 ó. 16 p. reggel.

Székesfejérvárról Veszprém felé:

Délelőtt 9 ó. 34 p. személyvonat indul
Veszprémbe érkezik 10 óra 59 p.
Kis-Czellbe érkezik 1 ó. 17 p.
Délután 1 ó. 35 p. indul
Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.
Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 11 ó. éjjel.

Veszprémből Székesfejérvár felé:

Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. 0 p.
Délelőtt 7 ó. 3 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 30 p.
Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 5 óra 35 p.

Minden ünnep és vasárnap

a 3165-ik számu tehervonat:

Veszprémből indul 7 ó. 45 p. este.
Pétfőről indul 8 ó. 40 p. este.
Székesfehérvárra érkezik 10 ó. 9 p. este.

Nyomatott Márián György könyv- és műnyomdája gyorssajtóin Székesfejérvárott.